

Cultura com a infraestructura econòmica

Publicat per [Interacció](#) [1] el 21/11/2012 - 14:36 | Última modificació: 14/04/2026 - 07:28

El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport presenta l'*Anuario de Estadísticas Culturales 2012* com una eina per entendre la cultura més enllà de la programació i els equipaments. El document proposa una lectura estructurada del sector i, sobretot, situa la cultura en el centre de l'activitat econòmica i social.

L'Anuari s'organitza en tres blocs que permeten passar del general al concret. El primer dibuixa el marc global: ocupació, teixit empresarial, finançament, propietat intel·lectual, comerç exterior, turisme, educació i hàbits culturals. El segon entra en els sectors: patrimoni, museus, arxius, biblioteques, llibre, arts escèniques, música, cinema i vídeo. El tercer fa el pas decisiu: mesura l'impacte agregat de la cultura sobre l'economia espanyola i la seva aportació al PIB. Tota aquesta informació s'integra a CulturaBase, la base de dades digital del Ministeri.

Les xifres desplacen alguns tòpics. El 2009 la cultura aporta un 3,6% al PIB espanyol, una proporció clarament superior al pes pressupostari que rep. El sector del llibre i la premsa concentra el gruix de l'activitat cultural amb un 36,9% del total, seguit de ràdio i televisió, cinema i vídeo, arts plàstiques, arts escèniques, patrimoni, arxius i biblioteques, i música enregistrada. En termes comparats, la cultura genera més PIB que l'energia o el conjunt d'agricultura, ramaderia i pesca. Aquesta dada obliga a revisar la idea de la cultura com a àmbit subsidiari.

En l'àmbit laboral, el sector dona feina a 452.700 persones el segon semestre de 2012, el 2,6% de l'ocupació total. La distribució territorial mostra concentracions clares. Madrid incrementa ocupació i se situa al 4,6%, mentre Catalunya registra una caiguda fins al 3,3%. El mapa evidencia dinàmiques desiguals que interpel·len les polítiques territorials.

El consum cultural reflecteix l'impacte de la crisi. El 2011 la despesa total baixa fins als 14.363,7 milions d'euros, amb una caiguda del 8% respecte a l'any anterior. Cada llar destina 828,3 euros anuals i 312,9 euros per persona. El pes principal recau en equips audiovisuals i internet, seguits dels serveis culturals i, en tercer lloc, dels llibres i publicacions periòdiques. El patró de despesa apunta a una transformació dels hàbits.

En el pla exterior, Espanya importa més cultura de la que exporta. El llibre i la premsa lideren les exportacions, amb França, Mèxic i Portugal com a principals destinacions. El desequilibri comercial convida a pensar estratègies de projecció internacional.

La relació amb el turisme reforça la idea de la cultura com a motor transversal. El 15,2% dels viatges dels residents es fan per motius culturals. En el cas dels turistes internacionals, aquesta motivació arriba al 19,7% dels viatges d'oci. La despesa associada és significativa, tant per residents com per visitants.

Els hàbits culturals completen el quadre. El cinema es manté com a pràctica més estesa, seguit de la música i el teatre. Els museus reben 57,5 milions de visitants el 2010 i les biblioteques 216 milions. La xarxa d'equipaments escènics i musicals mostra una densitat notable.

Observem una idea de fons clara. La cultura no és només un sector. És una infraestructura econòmica i social amb capacitat de generar activitat, ocupació i sentit. Aquesta evidència demana alinear millor el reconeixement simbòlic amb el suport efectiu en les polítiques públiques.

[Anuario de Estadísticas Culturales 2012](#) [2]

Categories: Anuari

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: sectors culturals i creatius

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/2012/anuario-de-estadisticas-culturales>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/anuario-de-estadisticas-culturales-2012.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3001>